

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta od 24. 1. 2022. godine imenovana je Komisija za ocjenu master rada pod nazivom *Promjene u nastavi njemačkog jezika u školama u Crnoj Gori usljed pandemije koronavirusa* kandidata Ivana Mujovića, Studijski program Njemački jezik i književnost, u sljedećem sastavu: prof. dr Smilja Srdić, članica, prof. dr Dušanka Popović, članica i doc. dr Jelena Knežević, mentorka.

Komisija Vijeću podnosi

IZVJEŠTAJ O OCJENI MASTER RADA

Master rad pod nazivom *Promjene u nastavi njemačkog jezika u školama u Crnoj Gori usljed pandemije koronavirusa* kandidata Ivana Mujovića napisan je na 74 strane i u skladu sa Pravilima studiranja na master studijama Univerziteta Crne Gore sadrži predgovor, sažetak, apstrakt na engleskom jeziku i sadržaj, nakon čega slijede uvod, teorijski dio, metodologija istraživanja, prikaz rezultata, interpretacija rezultata i diskusija, kao i zaključak i popis literature.

U uvodnom poglavlju kandidat kao motivaciju svog istraživanja navodi ubrzane promjene koje su se usljed pandemije korona-virusa dogodile u svim sferama društvenog života, a koje nijesu zaobišle ni obrazovni sistem tj. nastavu njemačkog jezika. Kandidat s pravom ističe aktuelnost svog istraživanja u tome što sagledava i ispituje dobru stranu i dalju primjenjivost inovacija u nastavi njemačkog jezika, uprkos tome što su se razvile u prinudnim uslovima. Kandidat je precizno odredio centralni predmet istraživanja i kao jasan cilj postavio identifikovanje, prikazivanje i ispitivanje dobrih i loših strana inovacija za kojima su nastavnici njemačkog posegli u pandemijskim uslovima. Hipoteza od koje polazi glasi: Promjene koje su se dogodile u nastavi njemačkog jezika u crnogorskim srednjim školama za vrijeme pandemije koronavirusa negativno su uticale na učenike. S druge strane, novine koje je sa sobom donijela digitalizacija pružaju mogućnost implementiranja onlajn alatki u redovnim nastavnim aktivnostima, a time i mogućnost da se prevaziđu negativne posljedice prethodnih promjena. U skladu sa postavljenom hipotezom, kandidat je formulisao istraživačka pitanja čiji odgovori mogu da dovedu do nedvosmislenih zaključaka istraživanja u cjelini. Kako bi provjerio

postavljenu hipotezu, sproveo je kvantitativno istraživanje u 12 srednjih škola iz sve tri crnogorske regije služeći se namjenski razvijenim upitnikom. Istraživanjem je obuhvatio učenike 3. i 4. razreda i njihove nastavnike. Međutim, zbog malog odziva nastavnika i učenika ovo istraživanje se mora smatrati pilot-istraživanjem.

Master rad Ivana Mujovića sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela. U teorijskom dijelu kandidat je ponudio rezime rezimirala najnovije teorijske literature određujući pojmove tradicionalne i onlajn nastave, motivacije, interakcije i digitalnih medija u nastavi stranih jezika. Dodata vrijednost istraživanja je sažet istorijski pregled učenja njemačkog jezika u crnogorskim školama. Elaborirana su i praktična polazišta koja se zasnivaju na rezultatima crnogorskih i evropskih istraživanja, a tiču se promjena koje su se dogodile tokom pandemije, tako da u svom istraživanju autor polazi od postojećih, recentnih, već utvrđenih, dobrih i loših strana nastave na daljinu. On u teorijskom dijelu takođe daje svojevrsni katalog digitalnih medija i alata koji se primjenjuju u nastavi njemačkog jezika, sa opisima njihovih funkcija i ilustrativnim primjerima primjene.

Praktični dio istraživanja podrazumijevao je osmišljavanje i sprovođenje ankete od pitanja otvorenog i zatvorenog tipa u srednjim školama u Crnoj Gori u kojima se uči njemački jezik, a onda i kompetentnu klasifikaciju i interpretaciju odgovora dobijenih anketom. U praktičnom dijelu rada prikazana je najprije metodologija, zatim je istraživanje opisano, a onda su rezultati prikazani i narativno i pomoću grafika. Istraživanje Ivana Mujovića prvo je istraživanje efekata pandemije na nastavu njemačkog jezika u crnogorskim srednjim školama u kojem istraživač polazi od pretpostavke da, zbog svojevrsne ekspanzije upotrebe digitalnih alata u nastavi, pandemijska promena paradigme ima ili može imati pozitivan efekat na motivaciju i postignuća učenika u nastavi njemačkog jezika. U svom radu kandidat je demonstrirao metodološko znanje i digitalnu pismenost, kao i interpretacijske vještine neophodne za problemsko sagledavanje teme. Treba istaći i da interpretacija sadrži i poredbenu komponentu, čime se otvara mogućnost za sagledavanje rezultata iz više perspektiva. Uporedno posmatranje rezultata upitnika za nastavnike i za učenike, na primjer, omogućava autoru dodatno potvrđivanje zaključka o korisnosti upotrebe digitalnih alata u redovnoj nastavi uspostavljanjem veze između motivacije kod učenika i potrebom za interakcijom koju ističu nastavnici. Iznenadjuće je da su skepsu prema aktivnom korišćenju digitalnih alata u nastavi iskazali oni daci koji su se pozitivno izjasnili o važnosti interakcije u nastavi stranih jezika.

O istraživačkoj zrelosti autora svjedoči činjenica da se on kritički osvrće na izvjesne metodološke manjakvost svog pristupa, preispitujući po završenom istraživanju kako upitnik, tako i izabranu ciljnu grupu.

Autor dalje u radu na smislen i logičan način sumira prezentovane rezultate, na osnovu kojih potvrđuje svoju tezu da su promjene u nastavnoj praksi njemačkog jezika tokom trajanja onlajn nastave negativno uticale na učenike, što je rezultiralo manjkom motivacije i interesovanja za učenje, ali da je pandemija na nastavu imala i pozitivnih efekata time što je skrenula pažnju na digitalne alate koji su prije toga tek u ograničenom broju korišćeni u nastavi. Njihovom upotrebom, pokazano je, može se povećati motivacija učenika i nivo interakcije na času. U zaključku rada autor argumentovano, a na osnovu prethodne diskusije, to formuliše kao opšti zaključak.

Literatura sadrži sve reference, ukupno 30 publikacija koji su dopunjene internet izvorima (17) bez kojih nije moguće izučavati problematiku digitalizacije nastave i pratiti aktuelni razvoj na tom polju. Popis svjedoči da je u osnovi cjelokupnog istraživanja solidno poznavanje sekundarne literature u svim posebnim oblastima kojima se kandidat bavio.

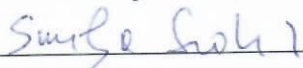
U pojedinačnim poglavljima, kao i u cjelini rada koji je predmet ove ocjene, njegov autor, Ivan Mujović, dokazao je da posjeduje specijalistička znanja iz metodike nastave njemačkog jezika, sve važne nastavničke kompetencije, kao i da je ovladao analitičkim i sintetičkim metodama koji se dominantno koriste u humanističkim naukama. Posebno ističemo sposobnost autora da prikazuje, poredi i rezimira u svrhu donošenja zaključaka, kao i da zaključke formuliše jasno i razumljivo.

Master rad *Promjene u nastavi njemačkog jezika u školama u Crnoj Gori usljed pandemije koronavirusa* kandidata Ivana Mujovića originalan je istraživački doprinos sagledavanju aktuelnog stanja u nastavi i metodici njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori nakon globalne pandemije.

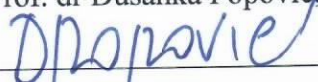
Imajući u vidu sve navedeno u ovom izvještaju, komisija predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da izvještaj prihvati i odobri javnu odbranu master rada kandidata Ivana Mujovića.

KOMISIJA

Prof. dr Smilja Srdić, članica

Prof. dr Dušanka Popović, članica

Doc. dr Jelena Knežević, mentorka

